

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2026-947

1.9.2026

Storebrand Livsforsikring AS

Sykeforsikringer/barnekasko

Barneforsikring – snowboard – frivillig hopp – fall – skulderskade – ulykke.

Forsikrede skadet skulderen, da han falt på snowboard. Forsikrede skulle foreta et frivillig hopp, men fikk høyere fart inn mot hoppet enn planlagt og mistet balansen i luften. Forsikrede landet på skulder og rygg. Foretaket avsto krav under barneforsikringen, idet det mente at hendelsen ikke utgjorde en ulykke. Saken reiste spørsmål om skulderskaden skyldtes en «plutselig ytre begivenhet». Nemnda bemerket at etter nemndspraksis anses skader som skyldes fall som en ulykke uten at det er nødvendig å påvise en ytre årsak til fallet. Sammenstøtet med bakken anses som ulykkestilfellet. Skaden oppsto som følge av et fall og hendelsen måtte derfor anses som en ulykke etter vilkårene. Nemnda ga forsikrede medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (15 år) skadet høyre skulder, da han sto på snowboard i slalåmbakken.

I epikrise fra legevakt samme dag er hendelsesforløpet beskrevet som «fall fra stor høyde under hopping med mye fart».

Hendelsen er i skademelding til foretaket beskrevet som «fall i slalombakken, landet på skulder».

Foretaket avsto kravet 25.8.25, og begrunnet dette i at skadehendelsen ikke var et ulykkestilfelle i henhold til forsikringsvilkårene. Foretaket viste til at hendelsesforløpet ikke hadde karakter av å være en plutselig og uforutsett ulykkeshendelse, noe som ifølge foretaket var et krav etter forsikringsvilkårene. Etter klage fra forsikringstaker, opprettholdt foretaket sitt avslag 10.9.25.

Forsikringstaker påklaget saken til Finansklagenemnda 2.10.25. Hendelsesforløpet ble beskrevet på følgende måte i klagen:

Hendelsen oppstod da han tok et hopp som viste seg å være langt skarpere og høyere enn han hadde forventet. Han fikk uventet høy fart inn mot hoppet, mistet kontrollen i luften og landet på skulderen, noe som resulterte i brudd.

Forsikringstaker har i det vesentlige anført at hendelsen i slalåmbakken er et ulykkestilfelle i henhold til forsikringsvilkårene.

Vilkårene for barneulykkesforsikringen definerer ulykkeskade som skade på legemet forårsaket av en plutselig ytre begivenhet. Forsikrede fikk uventet høy fart, mistet kontrollen i luften og hadde ingen mulighet til å lande kontrollert. Han falt fra høyde og traff bakken med skulderen først. Skaden inntraff brått og uventet, og det var selve fallet som forårsaket bruddet. Skaden skyldes dermed en plutselig ytre begivenhet. Forsikrede hadde ingen reell mulighet til å forutse eller forhindre hendelsen, og han kan derfor ikke anses å ha bevisst akseptert risikoen.

Foretaket har vist til nemndspraksis fra 2014 som gjaldt en voksen person. Denne saken kan ikke tillegges avgjørende vekt i vurderingen av en hendelse som gjelder en 15-åring.

I nyere praksis, blant annet sak FinKN-2018-219 som gjaldt en ungdom i snowboardulykke og sak FinKN-2024-53 om en fotballulykke, har nemnda lagt til grunn at ulykkesbegrepet skal tolkes videre når det gjelder ungdom. I sak FinKN-2024-53 ble det uttrykkelig fremhevet at skadehendelser blant unge må vurderes etter et videre ulykkesbegrep enn hos voksne, nettopp fordi ungdom ikke fullt ut kan forventes å vurdere risiko på samme måte. Dette er direkte overførbart til foreliggende sak.

Som 15-åring kan ikke forsikrede forventes å kalkulere fart, høyde og konsekvenser på samme måte som en voksen. Dette er også en sentral begrunnelse for at begrensningene i forsikringsvilkårene knyttet til særlige aktiviteter og grov uaktsomhet først får anvendelse for personer over 16 år. Når ungdom er involvert, må det derfor legges til grunn en høyere toleranse for hva som anses som en ulykke. Forsikrede var 15 år da ulykken inntraff, og snowboard er heller ikke oppført som en aktivitet unntatt fra dekning etter vilkårene.

Videre bygger foretaket vurdering i stor grad på epikrisen fra legevakten. Denne ble skrevet etter mange timers venting, da forsikrede var i sterke smerter, sliten og påvirket av smertestillende med begrenset effekt. Han var 15 år og preget av sjokk etter hendelsen. At foretaket legger avgjørende vekt på en slik situasjonsbetinget forklaring uten å innhente eller etterspørre nærmere og mer presise opplysninger, svekker vurderingens pålitelighet.

Foretaket har dessuten tidligere dekket behandlingsutgifter etter samme hendelse. Dette viser at hendelsen allerede er blitt vurdert som dekningsmessig under forsikringen. Når foretaket nå opplyser at det også fastholder avslag for denne delen av kravet, fremstår dette som en endring av tidligere standpunkt.

Foretaket har i det vesentlige anført at hendelsen i slalåmbakken ikke er et ulykkestilfelle i henhold til vilkårene.

Etter vilkårene er det krav om at hendelsen som leder til skade må være plutselig, skyldes en ytre omstendighet og være uventet for at hendelsen skal anses som et ulykkestilfelle. Hva som ligger i ulykkesbegrepet er nærmere kartlagt i nemndspraksis, det må foreligge noe uventet som ligger utenfor den alminnelige risiko som følge av den aktuelle aktivitet. Skaden som følge av egne kroppsbevegelser, oppfyller etter nemndspraksis ikke kravet til ulykkeshendelse.

Foretaket fastholder at verken norsk rett eller EØS-retten legger opp til en tolkning av forsikringsavtaler hvor den subjektive forståelsen til en forbruker alene er avgjørende for innholdet. Foretaket er av den oppfatning at nemndas flertall derfor tar et uriktig rettslig utgangspunkt for sin tolkning av forsikringsavtale i FinKN-2025-609, FinKN-2025-610, FinKN-2025-611, med påfølgende uriktig tolkningsresultat når den legger til grunn at «uventet/uforutsett» ikke er et krav etter vilkårene.

Høyesterett behandlet en tilsvarende definisjon av ulykkesbegrepet i Rt-1988-394, og det er avsagt flere avgjørelser som angår tolkningen av forsikringsavtaler i etterkant av avtaleloven § 37 trådte i kraft, som legger til grunn de samme prinsipper for avtaletolkning som i Rt-1988-394, se bl.a. Rt-2014-379 og HR-2020-1262-A. Praksis fra lavere rettsinstanser, all øvrig praksis fra Finansklagenemnda, teori og EU-domstolens praksis gir også samme resultat. Basert på rettskildegrunnlaget kan ikke foretaket se at FinKN Person har adgang til å fravike denne klare rettstilstanden. Uavhengig av om det foreligger et visst avvik mellom norsk rett og EØS-retten på andre rettsområder, er det ikke vist til kilder fra EØS-retten som underbygger at det er avvik i tolkningen av innholdet i en ulykkesforsikring. Foretaket fastholdet følgelig at ulykkesbegrepet etter forsikringsvilkårene inneholder et krav om at hendelsen må være uventet/uforutsett.

Forsikringstaker har forklart at forsikrede sto på snowboard, hoppet og falt. I akuttnotat fra legevakt fremkommer det at han falt fra stor høyde under hopping med mye fart. Etter foretakets oppfatning, oppsto skaden som følge av en uheldig landing etter hopp, og selve landingen må dermed anses som årsaken til skaden. Hendelsen er innenfor den risikoen som snowboardkjøring og hopp innebærer. Aktuelle skade er dermed ikke forårsaket av en plutselig og uforutsett ytre begivenhet. Til støtte for sitt argument har foretaket vist til FinKN-2014-276.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav om erstatning under barneforsikring. Spørsmålet er om hendelsen i slalåmbakken 15.2.25 er et ulykkestilfelle i henhold til vilkårspkt. A.2.1.

Det er forsikringsvilkårene som fastsetter hvilke hendelser som gir rett til utbetaling under forsikringen. Det er sikker rett at kravstiller har bevisbyrden for at vilkårene for erstatning er oppfylt, jf. FinKN-2020-186. Det betyr at kravstiller må sannsynliggjøre (dokumentere) i tilstrekkelig grad at vilkårene for utbetaling er oppfylt.

I bevisvurderingen legger nemnda tidsnære bevis størst vekt. Særlig gjelder dette beskrivelser foretatt av fagfolk for å få klarlagt en tilstand, f.eks. nedtegnelser i legejournaler om funn og pasientens symptomer. Bevis som er tilkommet senere tillegges mindre vekt, spesielt opplysninger som har tilkommet etter at det oppstod uenighet med selskapet. Dette er i tråd med prinsippene Høyesterett har lagt til grunn for bevisvurderinger, jf. blant annet HR-2018-2344 avsnitt 39 og 40 og Rt-1998-1565, og er dessuten et utslag av nemndas skriftlige saksbehandling. For å sannsynliggjøre et faktum som ikke har støtte i den tidsnære dokumentasjonen, kreves som et utgangspunkt muntlige forhandlinger for de ordinære domstolene, jf. nemndas avgjørelser 2021-318 og 2021-1.

Partene er enige om forsikrede hoppet og skadet seg i fallet. Nemnda legger til grunn at skaden ikke oppsto som følge av landing, men som følge av et fall etter et frivillig hopp.

Av forsikringsvilkårenes punkt A.2.1 fremgår det at foretaket svarer for ulykkesskader som rammer den forsikrede. Ordlyden «ulykkesskade» er definert slik:

Med ulykkesskade forstås skade på legemet forårsaket ved en plutselig ytre begivenhet – ulykkestilfelle – som inntreffer i forsikringstiden.

Finansklagenemnda persons flertall, leder de Vibe Malling og forbrukerrepresentant Borvik, bemerker:

I vilkårene er det ikke inntatt et krav om uventet. I henhold til uttalelser fra nemndas flertall i nyere nemndspraksis skal det ikke innfortolkes et krav om uventet, jf. FinKN-2025-609 til FinKN-2025-611, samt FinKN-2025-1049, FinKN-2025-1050 og FinKN-2026-349.

Spørsmålet er etter dette om fallskaden etter det frivillige hoppet er forårsaket ved en «plutselig ytre begivenhet».

I praksis er det lagt til grunn at «plutselig» innebærer at det skal vurderes om «den ytre, fysiske begivenheten er «plutselig» eller momentan», altså en tidsmessig avgrensning, jf. eksempelvis FinKN-2025-611.

Det følger av fast nemndspraksis at skader som skyldes fall anses som en ulykke uten at det er nødvendig å påvise en ytre årsak til fallet, jf. bl.a. 2020-905 og 2017-695. Skader som følge av fall regnes som ulykker fordi sammenstøtet med bakken anses som selve ulykkestilfellet, altså den plutselige ytre begivenheten, jf. FinKN-2026-481.

I aktuelle sak inntraff forsikredes skade umiddelbart og dermed «momentant», ved at han falt og traff bakken, som utgjør det «ytre» elementet i denne saken. Det er altså fallmekanismen som forårsaket skaden. Nemnda finner på denne bakgrunn at hendelsen må anses som en ulykke etter vilkårene.

Nemnda finner grunn til å bemerke at saken skiller seg fra FinKN-2024-617, som gjaldt snowboardkjøring, fordi vilkårene i den saken oppstilte et tilleggskrav om at hendelsen måtte være «uforutsett». I FinKN-2014-276, som foretaket har vist til, var ikke «uforutsett» eller «uventet» et vilkår, men i tråd med dagjeldende nemndspraksis ble dette innfortolket. I begge disse avgjørelsene var det derfor aktuelt å trekke inn en form for relativisering av ulykkesbegrepet, jf. Rt-2006-1642, altså en risikoavveining.

Mindretallet, bransjerepresentant Martinsen, har kommet med en særmerknad:

Mindretallet er enig i resultatet, og mener at dette også kan begrunnes med utgangspunkt i den forståelsen av ulykkesbegrepet som mindretallet la til grunn i FinKN-2025-609 til FinKN-2025-611.

Som flertallet påpeker følger det av nemndspraksis at skader som skyldes fall anses som en ulykke uten at det er nødvendig å påvise en ytre årsak til fallet. Skader som følge av fall regnes som ulykker fordi sammenstøtet med bakken anses som selve ulykkestilfellet, altså den plutselige ytre begivenheten.

Mindretallet legger også til grunn at skaden ikke oppsto som følge av landing, men som følge av et fall etter et frivillig hopp, og at det i denne saken er fallmekanismen som forårsaket skaden.

Det foreligger nemndspraksis som går ut på at skader etter frivillige hopp i forbindelse med skikjøring/alpint ikke er ansett som ulykkeskader, eksempelvis FinKN-2015-438, der forsikrede «hadde landet feil etter hopp med snowboard». Samme resultat i FinKN 2014-276 der forsikrede ble skadet «da han utført et hopp og ved landingen landet for langt bak og slo baksiden av kropp og særlig hodet, i bakken.» I begge disse tilfellene var det tale om skader oppstått som følge av forkjære/mislykkede landinger, hvor fallmekanismen var mindre fremtredende. Sakene har derfor mer likhetstrekk med vridningsskader og liknende som har karakter av skader som ligger innenfor handlingens risiko.

I FinKN- 2024-617 var fallmekanismen mer fremtredende. Nemnda la til grunn at forsikrede «skulle foreta et dobbelt skihopp under triksekonkurransen, og at hun tok litt risiko utover det hun pleier og feilberegnet hoppet, slik at hun falt inn i det andre hoppet.» Forsikrede var en voksen person som tok kalkulert risiko som deltaker i en uformell konkurranse, og nemnda la til grunn at det ved relativiseringen måtte hensyntas hvordan ulykkesbegrepet skal forstås og anvendes «når det tale om en voksen persons vilde hopp under alpinkjøring for fritidsformål.»

I nærværende sak må det hensyntas at det gjelder anvendelsen av ulykkesbegrepet i en barneforsikring. Det er tale om en 15-åring som feilberegnet farten, mistet kontrollen og landet på skulderen i stedet for på beina. Det planlagte hoppet endret karakter slik at forsikrede mistet kontrollen, og må derfor anses som en ulykkeskade.

Nemndas medlemmer er enige i resultatet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Forsikringstaker gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Jon Einar Martinsen (bransjerepresentant) og Jan Christian Borvik (forbrukerrepresentant).